

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 20-1/23-11578
Otsuse kuupäev 08.12.2023
Komisjoni koosseis Mihkel Kivisalu

Tarbija
Kaupleja ÜLTI PROJEKTID OÜ (14050237)

Tarbija nõue ettemaksu tagastamine summas 1600 eurot.

Resolutsioon:

1. Avaldus rahuldada.
2. Kauplejal on kohustus tarbijale tagasi maksta 1600 eurot.
3. Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast.

Otsusega mittenõustumisel võivad pooled vaidlust jätkata maakohtus, kauplejal tuleb hagi esitamisest teavitada Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit.

Asjaolud:

30.07.2022 - suuline kokkulepe pottsepaga, et ta on nõus ehitama lihtpottidest pliidi ja soemüüri, töö maksumus 3200 eur

18.12.2022 - arve ÜLTI PROJEKTID OÜ-lt, ehitusteenuse ettemaks soemüüri ja pliidi ehituseks (1600 eur, pool kogu töö maksumusest)

26.12.2022 - ehitusteenuse ettemaks üle kantud ÜLTI PROJEKTID OÜ-le

dets.2022-31.03.2023 - materjali varumine, kooskõlastamine pottsepaga

17.04.2023 - pottsepp alustas ehitusega

27.04.2023 - pottsepp lõpetas pliidi ja soemüüri ehituse. Saime arve ÜLTI PROJEKTID OÜ-lt teise osa töö maksumuse kohta.

01.05.2023 - leidis tarbija ehitusvead: Pliidi praeahi ja küttekolle mõlemad paigaldatud viltu, visuaalselt selgelt näha ja loodlaud kinnitas fakti. Toit (rasv, taigen jne) voolab ühte plaadi äärde kokku.

Soemüür laotud halvasti: laotud pottid ei ole loodis, mõned pottid lahti, soemüüri tagumisel poolel

on ühe tahmaluugi ümber lõiketera jäljed, ülemise tahmaluugi serva ja potti vahel on suur vahe, paaril pottil väiksed augud sees või nurk ära, pottide read ei jookse kohakuti (visuaalselt kole vaadata), pottide vahel suured vahed.

Tarbija pöördus pottsepa poole, et ta tuleks tööd lahti võtma.

04.05.2023 - pottsepp võttis pliidi lahti. Kuna tema eelnev töökvaliteet oli väga halb, oli näha, et ta ei oska lihtpottidest ehitada, katkestas tarbija temaga koostöö ja keeldus teise osa eest maksmast.

06.05.2023 ja 08.08.2023- andis tarbija kirja teel teada, et soovib ehitustöö ettemaksu tagasi, vastust kirjale ei saanud

Tarbija soovib Kauplejalt ehitusteenuse ettemaksu tagasi. Lisamaterjali ostmise ja Kaupleja poolt ehitatud soemüüri lahti võtmise kulude hüvitamist ei nõua.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja ei olnud nõus tarbijale ettemaksu tagastama. Mh väitis kaupleja menetluse kestel, et "Teise pottsepa projekt. Tarbija saatis teise pottsepa pliidi mitme aasta vanuse projekti lihtpottidest pliidi ja soojamüüri ehitamiseks koos projektist tulenevalt materjalide kogustega. Tarbija soovis saada sellist pliiti-soojamüüri kasutades täpselt seda projekti. Konsulteerides teiste kõrgema taseme pottseppadega ja lähtudes koolitusel õpitust soovitasin Tarbija lahendusi, mis annaks tulemuse, et soojamüür püsiks peale kütmist kauem soe, sest selles projektis puudus soojamüüri sisu. Soojamüüril peaks olema olemas sisu, mis hoiabki soojamüüri kauem soe. Lisaks annab soojamüüri sisu ka tuge välisele kihile. Nendest soovitustest Tarbija keeldus. Seega ei saa ma võtta vastutust. Tööde ettemaks. Ettemaks võetakse teostava tööde kulude katmiseks ja planeerimiseks. Ettemaksu vajadus tekib minul kui teenuse teostajal siis, kui klient tellib töö tulevikku. Ettemaks annab garantii, mis katab jooksvad kulud ning mis tekivad enne tööde teostamist. Kulutused nagu näiteks: tööaeg tööde planeerimisel ja projektiga tutvumisel, konsultatsioonid kõrge taseme pottseppadega ning sõidukulud ja telefonikulud kliendiga, mis tekivad enne tööde teostamist. Materjali varumine. Materjal, mis oli toodud enne minu tööde teostamist oli transpordi käigus kannatada saanud ja polnud kõrge kvaliteediga enam. Transpordi teostas Tarbija koos perega ise ning oli sellest teadlik. Ka siin ei saa ma vastustust võtta. Töödega rahul. Tööde teostamise keskel käis Tarbija koos abikaasaga tööd vaatamas ja siis oli nende tagasiside, et kõik on korras ja oli tööga rahul. Jätkasin. Tarbija oli ka teise poole tööga rahul, minu poolt saadetud piltide põhjal ja palus suusõnaliselt saata arve tasumiseks. Saadetud teine poolt arvest, viibis arve tasumine. Arve tähtaeg oli üle ja oli pikem vaikus Tarbija poolt. Peale seda kui küsisin, miks arve tasumine viibib, saadeti Tarbija poolt tagasi pildid, kus selgus, et soojamüüri oli lahti võetud olekus, kus segu oli veel märg, töö oleks pidanud saama kuivada. Nõuti, et ma tehtud tööd korda teeksin. Olin nõus parandama vead koos teise kõrgema kategooria pottsepa juhendamisel. Sõitsin Kagu-Eestist uuesti Tori-Jõesusse kohale ja siis selgus, et minu teenust ei taheta ning et ma võtaksin pliidi lahti. Tarbija palus lammutada osa pliidist. Tegin seda. Haigus. Põdesin koroonat, mis põhjustas mulle kopsukahjustusi. See periood, mil Tarbija soovis teenust, oli mul kõrge palaviku- ja raske kõhaga haigus juba kallal. Olin toona haiguslehel, millest oli Tarbija teadlik, kuid siiski nõudis minult hilisõhtutel peale 22.30 materjali koguseid jpm vastuseid. Mul oli palavik üle 39 ja sel hetkel oskasin soovitada kasutada projekti järgseid materjali koguseid. Kuna mul olid kopsukahjustuste haigusnähud endiselt kehvad, siis jätkusid uuringud ning ravi. Pakkusin Tarbijale, et lükkame töö

edasi või proovigu leida teine pottsepp. Tarbija siiski jäi endale kindlaks, et ma pean selle ära töö tegema, kuna oli tehtud ettemaks. Lõpetasin oma haiguslehe enne terveks saamist (kuna tundsin ennast survestatuna). Haigusnähud on endiselt ja uuringud ning ravi kestavad siiani. Kogu sellest töö tellimusest tekkisid minul kulutused, mille ma katsin saadud ettemaksuga ja osaliselt ka ise, saamata on siiani teine poolt arvest, saamata koolituse päev, mille ma jätsin ära, et minna vigu parandama. Minu kopsuravi oli ja on siiani kõigest sellest häiritud, sest kõik see tekitab stressi. Siin kohal on minu vastus selgelt mõistetav. Ettemaksu arvet ma pole nõus tagasi maksma, mis läks tekkinud kulude katteks ning loobun arve teisest poole tasumisest."

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseseaduse § 51 järgi lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel. Komisjon tutvunud asjas esitatud materjalidega, leiab, et tarbija avaldus (lepingust taganemine) tuleb rahuldada.

Töövõtulepinguga kohustub võlaõigusseaduse (VÕS) § 635 lg 1 järgi töövõtja valmistama või muutma asja või saavutama teenuse osutamisega muu kokkulepitud tulemuse (töö), tellija kohustub maksma selle eest tasu. Tarbijatöövõtuleping on oma majandus- või kutsetegevuses tegutseva töövõtja ja tarbijast tellija vaheline töövõtuleping, mille eesmärgiks on teenuse osutamine tarbija vallasasja suhtes, samuti tarbijale vallasasja valmistamine või tootmine (VÕS § 635 lg 4). Seega on tarbijatöövõtuleping poolte vahel sõlmitud, mille sisuks oli soemüüri ja pliidi ehitus.

Asjas esitatud materjalide kohaselt nähtub, et kaupleja töid ei nõuetekohaselt ei teinud. Tarbija on esitanud seisukoha ning fototõendid, millest nähtub, et tehtud töödel on mitmed puudused, ei ole loodis, killud on puud ja küttekolle on viltu. Toit voolab ühte äärde. Soemüür on halvasti laotud, servade ääred on liialt suured, potil on väikesed augud.

Samuti nähtub, et kaupleja on palunud ettemaksu tasumist, mille tarbija teostas. Tarbija soovib lepingust taganeda. Komisjon märgib, et tarbijal oleks võimalik lepingust taganeda peavad olema täidetud alljärgnevad eeldused. Töövõtulepingust taganemisel on vajalik esmalt anda kauplejale mõistlik võimalus oma viga parandada. Tarbija on seda teinud ning tööde parandamine ebaõnnestus.

Kaupleja on küll esitanud oma vastuväited, kuid pole suutnud sisuliselt ümber lükata tarbija poolt esitatud tõendeid. Sisuliselt on kaupleja väited paljasõnalised ning tõendamata.

Riigikohus on lahendis nr 2-15-8204/113 märkinud, et töövõtja, kellel tuleb oma töö teha kolmandate isikute koostatud plaanide alusel, peab kontrollima, kas need plaanid on sobivaks aluseks tema töödele ning puuduste korral neist tellijat teavitama. Üldjuhul tuleb töövõtjal töö tegemisel arvestada töövõtulepingusse märgitust laiemate kohustustega. Muu hulgas peab töövõtja tegema oma töö kehtivatest õigusaktidest, tehnilistest normidest ja standarditest lähtudes, et tagada töö vastavus keskmisele kvaliteedile. Töövõtja kõrgema hoolsusstandardi sätestab ka VÕS § 641 lg 3, mis kohaldub olukorras, kus tellija juhise puudused ja selle kahjulikud tagajärjed ilmnevad pärast töö juhusliku hävimise ja kahjustumise riisiko üleminekut tellijale. Kui töövõtja väidab, et projekt on puudustega, mis ei võimalda tööd nõuetekohaselt teha, peab ta seda TsMS § 230 lg 1 järgi tõendama

Riigikohus on lahendis nr 2-18-13432/108 märkinud, et töö lepingutingimustele mittevastavuse korral saaks VÕS § 116 lg 2 p 1 olla kohaldatav lepingust taganemise alusena juhul, kui lepingu eesmärgi saavutamine on rikkumise tõttu sisuliselt nurjunud, st selle eesmärk on jäänud suures osas saavutamata ega ole eeldatavalt enam saavutatav ja selle tagajärjel teise poole huvi kaotus lepingu vastu pidi olema lepingut rikkunud poolele objektiivselt ettenähtav. Komisjoni hinnangul on antud juhul VÕS § 116 kohaldatav, kuna lepingu eesmärgi saavutamine saavutamata ehk kaupleja töödega sisuliselt nõuetekohaselt töid ei lõpetanud ning tehtud tööd on vaja lahti võtta ja ümber teha ning töö osad osaliselt asendada. Riigikohus on lahendis nr 3-2-1-145-14 märkinud, et töövõtulepingu puhul tuleb lisaks VÕS §-s 116 sätestatule arvestada VÕS §-ga 647 kui erisättega. VÕS § 647 lg 3 sõnastus annab võimaluse lugeda rikkumine oluliseks ka juhul, „kui [töövõtja] ei tee seda [parandamist] mõistliku aja jooksul pärast talle lepingutingimustele mittevastavusest teatamist". Seega on tellija taganemisõiguse hindamisel keskseks küsimuseks, kas ja millal on töövõtja tellijat taganemise aluseks olevatest puudustest teavitanud ning kas töövõtja parandas vastavad puudused mõistliku aja jooksul pärast talle lepingutingimustele mittevastavusest teatamist.

VÕS § 647 lg-le 3 vastav asjaolu, et töövõtja ei parandanud puuduseid mõistliku aja jooksul pärast talle lepingutingimustele mittevastavusest teatamist, võib anda aluse ühtlasi ka VÕS § 116 lg 2 p 4 kohaldamiseks. Viidatud sätte järgi on olulise lepingurikkumisega, mis õigustab lepingust taganemist täiendavat tähtaega andmata, tegemist ka juhul, kui kohustuse rikkumine annab kahjustatud lepingupoolele mõistliku põhjuse eeldada, et teine lepingupool ei täida kohustusi ka edaspidi. Asjaoludest nähtub, et kaupleja sisuliselt lepingut nõuetekohaselt täita ei suutnud, teostas töö oluliste puudustega ning ei teinud parandanud vigu ka täiendava tähtaja jooksul. Seega on tarbijal õigus nõuda ettemaksu tagastamist. VÕS § 116 lg-s 1 toodud lepingust taganemise üldnormi kohaselt on taganemise õigustatud juhul, kui teine lepingupool on lepingulist kohustust oluliselt rikkunud. Lepingust taganemise korral võib VÕS § 189 lg 1 alusel kumbki lepingupool nõuda tema poolt lepingu alusel üleantu tagastamist.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Mihkel Kivisalu

/allkirjastatud digitaalselt/